

NADER ECOLOGISCH ONDERZOEK

PLAN AKKERWINDE

TE SCHERPENZEEL

Ecologie

Rapportage nader ecologisch onderzoek

Plan Akkerwinde te Scherpenzeel

Opdrachtgever	Tonnaer Vonderweg 14 5616 RM Eindhoven
Rapportnummer	1849.009
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	19 september 2017
Vestiging	Brabant Heinz Moormannstraat 1b 5831 AS Boxmeer 0485 - 581818 boxmeer@econsultancy.nl
Opsteller	ir. T. Leeuwis
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	ing. R.J. Stoffer
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek. Het onderzoek betreft echter een momentopname en geeft een inschatting van de aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	3
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK.....	4
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	4
5	ONDERZOEKSRESULTATEN.....	7
	5.1 Broedvogels.....	7
	5.2 Vleermuizen.....	7
	5.3 Eekhoorn	8
	5.4 Reptielen.....	8
	5.5 Amfibieën.....	9
6	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	10

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Tonnaer opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek in het kader van Plan Akkerwinde aan de Akkerwindelaan te Scherpenzeel.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging ten behoeve van de ontwikkeling van 150 nieuwbouwwoningen ter plaatse van agrarische gronden.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan flora en fauna die Econsultancy in oktober 2016 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport quickscan flora en fauna (1849.007)).

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

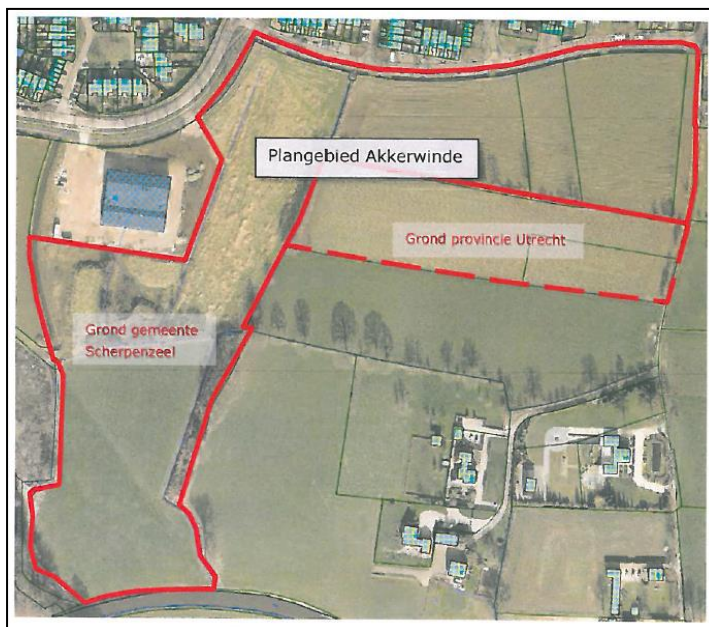
2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 7,5$ ha) is gelegen ten zuiden van de Akkerwindelaan in Scherpenzeel. De onderzoekslocatie is kadastraal bekend gemeente Scherpenzeel, sectie G, nummers 1316, 2129, 2130, 2494, 2916 en 2917.

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 32 G, (schaal 1:25.000) zijn de coördinaten van de onderzoekslocatie $X = 162.422$, $Y = 453.985$. Het maaiveld bevindt zich volgens het Actueel Hoogtebestand Nederland (www.ahn.nl) op een hoogte van circa 5 m +NAP.

In onderstaande figuur 1 is de onderzoekslocatie weergegeven (rode lijn) Een deel van het gebied is momenteel nog in eigendom van de gemeente Utrecht. Onbekend is nog of dit gebied binnen het plan wordt betrokken (zie gestippelde lijn).

Figuur 1. Onderzoekslocatie (rood gearceerd).

De onderzoekslocatie (± 75.907 m²) betreft het plan Akkerwinde, gelegen ten zuiden van de Akkerwindelaan en de onlangs gebouwde school aan de Ringbaan. Het terrein is momenteel hoofdzakelijk in gebruik als grasland. De agrarische percelen waaruit de onderzoekslocatie bestaat hebben een natuurlijke begrenzing bestaande uit houtsingels. De houtsingels bestaan voornamelijk uit elzen, berken, populierenbomen en eiken. De ondergroei bestaat voornamelijk uit braamstruweel en brandnetelruigte. Langs deze houtsingels liggen drainagesloten welke gedurende het veldbezoek droog stonden. Aan de zuidzijde grenst het plangebied aan de Lunterse beek. Een aftakking van deze beek vormt de begrenzing aan de westzijde van het plangebied. Achter deze watergang ligt een oud beukenbos.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Noordzijde plangebied bestaat grotendeels uit grasland

Figuur 4. Drainagesloten niet permanent waterhoudend.

Figuur 5. Houtsingels met diverse boomsoorten.

Figuur 6. Meerstammige elzen als gevolg van hakhoutbeheer.

Figuur 7. Oostzijde plangebied met dicht begroeide houtsingels.

Figuur 8. Oostzijde plangebied in gebruik als maisakker.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens om ter plaatse van de agrarische landbouwgrond circa 150 woningen te bouwen. Ten behoeve van de geplande woningbouw worden de agrarische gronden bouwrijp gemaakt en worden mogelijk groenstructuren verwijderd en drainagesloten gedempt.

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Het onderstaande kader geeft de resultaten en conclusies weer van de reeds uitgevoerde quickscan flora en fauna.

Tabel 1. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en de te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Geschied habitat	Ingrep verstoring	Nader onderzoek	Ontheffingsaanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	ja	nee	nee	het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren
	jaarrond beschermd	ja	mogelijk	ja	afhankelijk van onderzoek	nader onderzoek benodigd naar het belang van de locatie voor de steenuil, daarnaast rekening houden met mogelijke kerkuil langs de Lunterse beek + controle nieuwe nesten roofvogels in bomen
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	mogelijk	ja	afhankelijk van onderzoek	-
	foerageergebied	ja	te voorkomen	nee	nee	geen verlichting richting houtsingels en de Lunterse beek
	vliegroutes	ja	mogelijk	ja	afhankelijk van onderzoek	-
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	ja ¹	nee	controle voor volledige zekerheid omtrent eekhoornnesten, daarnaast zorgplicht voor konijnen en overige algemene soorten
Reptielen		ja	mogelijk	ja	afhankelijk van onderzoek	nader onderzoek naar hazelworm
Amfibieën		ja	mogelijk	ja	afhankelijk van onderzoek	nader onderzoek naar kamsalamander, daarnaast zorgplicht voor soorten als gewone pad, bruine kikker en kl. watersalamander
Vissen		nee	nee	nee	nee	-
Ongewervelden		nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-

Conclusie

Gelet op de gevonden en mogelijk aanwezige ecologische waarden en de beoogde planontwikkeling dient voor uitvoering van de plannen duidelijkheid te zijn verkregen omtrent het gebruik van de onderzoekslocatie door steenuil, hazelworm, kamsalamander en vleermuizen. Daarnaast dienen bomen voorafgaande aan kapwerkzaamheden te worden gecontroleerd op aanwezigheid van nesten van sperwer, ransuil en eekhoorn. Indien van toepassing kunnen, middels het tijdig treffen van de juiste maatregelen en het aanvragen van een ontheffing, de plannen worden uitgevoerd.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

Gevraagd is een veldinventarisatie van enkele soorten die beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming: steenuil, vleermuizen, hazelworm, kamsalamander, eekhoorn, broedvogels met jaarrond beschermde nesten (buizerd, sperwer, havik en ook de ransuil).

Het onderzoek naar de verschillende soortgroepen is zoveel mogelijk gecombineerd uitgevoerd.

Steenuil

Voor het onderzoek naar steenuil zijn in de periode half februari tot half april 2017 een drietal avondbezoeken uitgevoerd. Hierbij is gebruik gemaakt van geluidsna bootsing. De inventarisatiemethode is overeenkomstig de methode die opgesteld is door Steenuilenoverleg Nederland (STONE) en is vastgelegd in de soortenstandaard voor steenuil van het Ministerie van EZ. Voor het vaststellen van een territorium is één waarneming van een roepende steenuil voldoende. Als na één of twee bezoeken reeds vastgesteld was dat er een steenuil gebruik maakt van de onderzoekslocatie, zou het resterende onderzoek vooral worden gebruikt om de dichtheid aan steenuilen in de directe omgeving te bepa-

len. Deze informatie is namelijk noodzakelijk voor het verkrijgen van een ontheffing mocht dit aan de orde zijn. Tevens zou bij aanwezigheid van een steenuil nabij het plangebied middels aanvullende onderzoeken moeten worden bepaald waar de steenuil exact broedt.

Vleermuizen

Voor het onderzoek naar vleermuizen zijn in de periode half april tot oktober in totaal vijf veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zijn in de avonden en/of ochtenden uitgevoerd. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie januari 2017), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging, in overleg met Dienst Landelijk Gebied en de Gegevensautoriteit Natuur. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijf en paarverblijf/baltsplaats voor vleermuizen als rosse vleermuis, gewone grootvleermuis of ruige dwergvleermuis. Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. Doordat vleermuizen iedere (verblijfs)functies slechts een beperkte periode van het jaar gebruiken was onderzoek naar alle op de onderzoekslocatie mogelijke functie noodzakelijk. Iedere (verblijfs)functie afzonderlijk geniet een jaarronde bescherming.

Het totale aantal voorgestelde veldbezoeken is vastgesteld op basis van de grootte van de onderzoekslocatie, uitgaande van twee waarnemers per veldronde. Met vijf bezoeken omtrent deze soortgroep is voldoende zekerheid verkregen over de functie van de onderzoekslocatie.

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van professionele batdetectors met opnamemogelijkheid (Pettersson D240x). Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden. De opnamemogelijkheid is belangrijk omdat de geluidsopnames kunnen worden gebruikt voor het determineren van soorten die op basis van hun geluid moeilijk zijn te onderscheiden (met name Myotis-soort) en waarbij het sonogram uitsluitel kan geven. Hierbij is gebruik gemaakt van analyseprogramma Batsound.

Hazelworm en levendbarende hagedis

Voor de hazelworm en levendbarende hagedis zijn tapijttegels en delen van een golfplaat uitgelegd nabij de takkenrail en ter plaatse van het gronddepot/boschage, zodat deze soort in de periode juli-september 2017 onderzocht kon worden. De tapijttegels zijn periodiek, onder gunstige weersomstandigheden, gecontroleerd op de aanwezigheid van hazelwormen, 4 keer met een doorlooptijd van 2 maanden. Met betrekking tot het plaatsen van de tapijttegels heeft een gewenningsperiode van 1 maand plaatsgevonden.

Kamsalamander

Voor de kamsalamander is de methode gehanteerd zoals beschreven in de Soortenstandaard van de kamsalamander (RVO, maart 2014). De beste methode om vast te stellen dat een voortplantingswater gebruikt wordt door de kamsalamander is een combinatie van technieken en perioden. In de periode februari tot augustus is gedurende de juiste weersomstandigheden de migratie van kamsalamanders naar het water onderzocht. Daarnaast is de aanwezigheid van eitjes, larven of volwassen exemplaren onderzocht. Hierbij is gebruik gemaakt van een fuikjes en zichtwaarnemingen in de nacht met zaklamp.

Overige broedvogels en eekhoorn

In de winterperiode (wanneer geen bladerdek aanwezig was) zijn alle te kappen bomen gecontroleerd op de aanwezigheid van nesten van jaarrond beschermde roofvogels en op nesten van de eekhoorn.

Overzicht veldbezoeken

Het onderzoek heeft bestaan uit diverse veldbezoeken. Onderstaande tabel bevat de uitgevoerde planning van de veldbezoeken.

Tabel 1. Onderzoeksinspanning per soortgroep

		februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september
Steenuil	tijdstip	-	3 x avond	-					
	functie		territorium						
Vleermuizen	tijdstip	-		1 x ochtend *	1 x avond*	-		2 x avond	
	functie			zomer- mer- verblijf	kraamverblijf				paar/baltsverblijf
Hazelworm	tijdstip	-			uitleggen tegels	4 x overdag			
	functie				leefgebied				
Kamsalamander	tijdstip	twee avondbezoeken (minimaal 5 graden Celsius)		-	overdag fuikeplaatsen	-	-		
		-			drie opeenvolgende nachtinventarisaties met fuiken				
	functie	migratie waarnemingen en voortplanting		-	vangen juvenielen	-			
Roofvogels en eekhoorn	tijdstip	1 x overdag		-					
	functie	nesten							

* De onderzoeksinspanning is weergegeven voor één persoon, maar wordt door twee personen uitgevoerd.

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

Onderstaand is een tabel met een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken met een korte beschrijving van de resultaten te vinden. Vervolgens zal per soortgroep besproken worden wat de bevindingen zijn en wat de eventuele gevolgen hiervan zijn.

Datum	Weersomstandigheden	Werkzaamheden	Samenvatting
28-03	7 °C, 80% bewolkt, droog	check eekhoorn- en roofvogelnesten, steenuilonderzoek en amfibieënonderzoek	Geen eekhoorn- en roofvogelnesten, geen steenuil en alleen een aantal bruine kikkers
09-04	10 °C, 50% bewolkt, droog	steenuilonderzoek en amfibieënonderzoek	Geen steenuil en alleen een aantal bruine kikkers en gewone padden
19-04	9 °C, 100% bewolkt, droog	steenuilonderzoek en amfibieënonderzoek	Geen steenuil en alleen een aantal bruine kikkers en kleine watersalamander
22-05	13 °C, 10% bewolkt, droog	ochtendronde vleermuizen en plaatsen fuiken en platen voor amfibieën en reptielen	2 foeragerende gewone dwergvleermuizen en 1 laatvlieger, geen verblijfplaatsen, geen vliegroue
23-05	16 °C, 60% bewolkt, lichte regen	fuiken checken	Bastaardkikker, kleine watersalamanders en veel dikkopjes van gewone pad
24-05	15 °C, 50 % bewolkt, droog	fuiken checken	Bruine kikkers en bastaardkikkers
25-05	19 °C, 20 % bewolkt, droog	fuiken checken en ophalen	Bastaardkikkers, gewone pad en kleine watersalamander
01-06	20 °C, 0 % bewolkt, droog	platen checken	Geen reptielen
11-06	20 °C, 0 % bewolkt, droog	platen checken	Geen reptielen
21-06	15 °C, 40 % bewolkt, droog	avondronde vleermuizen en platen checken	Foeragerende vleermuizen, geen vliegroue, geen reptielen
24-08	17 °C, 0 % bewolkt, droog	avondronde vleermuizen en platen checken	Baltsroep van ruige dwergvleermuis buiten onderzoekslocatie, verder foeragerende individuen. Geen reptielen
14-09	15 °C, 80 % bewolkt, droog	avondronde vleermuizen en platen checken en ophalen	Foeragerende vleermuizen, geen vliegroue, geen reptielen

5.1 Broedvogels

Steenuil

Ten behoeve van het onderzoek naar het leefgebied van een steenuil zijn drie veldbezoeken uitgevoerd met behulp van geluidsnaobtsing. Naast het luisteren naar een reactie van een steenuil is ook gelet op visuele waarnemingen. Bij geen van de veldbezoeken is een steenuil aangetroffen binnen of in de directe nabijheid van de onderzoekslocatie. Op basis van deze resultaten is het redelijkerwijs uit te sluiten dat de voorgenomen plannen een negatief effect hebben op een nestlocatie of het functionele leefgebied van een steenuil.

Roofvogels

Ten behoeve van de potentiële aanwezigheid van roofvogelnesten van bijvoorbeeld buizerd, havik en/of sperwer zijn de bomen in de winterperiode gecontroleerd op nesten wanneer geen bladerdek aanwezig was. Deze nesten zijn niet aangetroffen. Tevens is tijdens geen van de veldbezoeken een zichtwaarneming gedaan van een roofvogel in en rondom de onderzoekslocatie. Verstoring van jaar-rond beschermde nesten door de voorgenomen plannen is niet aan de orde.

5.2 Vleermuizen

Verblijfplaatsen binnen de onderzoekslocatie

Tijdens de veldbezoeken zijn gewone dwergvleermuizen, laatvliegers en één enkele ruige dwergvleermuis waargenomen. Geen van deze individuen leek echter binding te hebben met één van de bomen in de bomenrij. Wanneer geen bladerdek aanwezig was zijn de bomen nog gecontroleerd op

geschikte holtes. Hiervan waren wel enkele aanwezig, echter waren geen sporen van uitwerpselen in de holtes te vinden. Daarnaast is geen enkel invliegend of uitvliegend exemplaar waargenomen, waardoor redelijkerwijs uitgesloten kan worden dat zich vaste rust- en verblijfplaatsen van de vleermuizen binnen de onderzoekslocatie bevinden. Verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen binnen de onderzoekslocatie door de voorgenomen plannen is niet aan de orde.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Tijdens het vierde veldbezoek tijdens de paarperiode is de sociale roep van de ruige dwergvleermuis waargenomen aan de zuidwestelijke rand van de onderzoekslocatie. Het is zeer waarschijnlijk dat zich een paarverblijf van de ruige dwergvleermuis bevindt in het bosgebiedje ten zuidwesten van de onderzoekslocatie aan de andere kant van de watergang. Het is echter redelijkerwijs uit te sluiten dat deze verblijfplaats negatieve effecten zal ondervinden door de voorgenomen plannen. In de aangrenzende school zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen.

Foeragerende / passerende vleermuizen

Tijdens de veldbezoeken zijn er binnen de onderzoekslocatie enkele (2 tot 4) foeragerende gewone dwergvleermuizen en maximaal 2 foeragerende laatvliegers waargenomen. Deze bleven gemiddeld circa 10 minuten foerageren alvorens ze verder vlogen. Het aanwezige foerageerhabitat verdwijnt deels. Hierdoor is er sprake van een (tijdelijk) vermindering van de foerageermogelijkheden binnen de onderzoekslocatie. De plannen zullen geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen, aangezien in de directe omgeving voldoende alternatief foerageergebied aanwezig is in de vorm van het bosgebied ten zuidwesten en de verschillende watergangen. Tevens zullen in de nieuwe situatie siertuinen gerealiseerd worden, welke ook als foerageergebied voor vleermuizen kunnen dienen. Verstoring van essentieel foerageergebied van vleermuizen is niet aan de orde.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. De groenstroken op de onderzoekslocatie vormen dergelijke elementen. Tijdens de veldbezoeken zijn enkele passerende vleermuizen aangetroffen. Deze hadden echter geen eenduidig vliegptraan en het betreft slechts enkele individuen (maximaal 4 in een ronde). Tevens werd de groenstrook niet consequent gebruikt, waardoor redelijkerwijs uitgesloten kan worden dat de groenstroken een essentiële vliegroute vormen tussen een verblijfplaats en essentieel foerageergebied. Verstoring ten opzichte van vliegroutes is niet aan de orde.

5.3 Eekhoorn

Ten behoeve van de potentiële aanwezigheid van eekhoornnesten zijn de bomen in de winterperiode gecontroleerd op nesten wanneer geen bladerdek aanwezig was. Deze nesten zijn niet aangetroffen. Tevens is tijdens geen van de veldbezoeken een zichtwaarneming gedaan van een eekhoorn in en rondom de onderzoekslocatie. Verstoring van de eekhoorn door de voorgenomen plannen is niet aan de orde.

5.4 Reptielen

Ten behoeve van het onderzoek naar de reptielen zijn plaatjes uitgelegd verspreid over de onderzoekslocatie. Na een gewenningsperiode zijn de plaatjes vier keer gecontroleerd op de aanwezigheid van hazelworm en levendbarende hagedis. Deze zijn bij geen van de controles aangetroffen. Derhalve is de aanwezigheid van de reptielen op de onderzoekslocatie redelijkerwijs uit te sluiten. Verstoring van reptielen door de voorgenomen plannen is niet aan de orde.

5.5 Amfibieën

Ten behoeve van het onderzoek naar de streng beschermde kamslamander zijn in de nacht zichtwaarnemingen gedaan met behulp van een zaklamp en zijn fuiken uitgelegd en gecontroleerd. Tevens konden de plaatjes die voor de reptielen uitgelegd zijn benut worden als schuilplaats voor de kamsalamander. Tijdens de zichtwaarnemingen met de zaklamp zijn uitsluitend bruine kikkers en kleine watersalamander waargenomen. Tijdens het fuikenonderzoek zijn bastaardkikkers, gewone padden, bruine kikkers en kleine watersalamanders waargenomen. Bij de plaatjes zijn geen amfibieën waargenomen. De kamsalamander is tijdens geen van de veldbezoeken aangetroffen. De aanwezigheid van deze soort op de onderzoekslocatie is dan ook redelijkerwijs uit te sluiten. Door de voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten ten opzichte van de kamsalamander optreden. Wel kunnen algemene soorten als kleine watersalamander, bruine kikker en gewone pad verstoord worden. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Wel dient de zorgplicht te allen tijde in acht te worden genomen door bijvoorbeeld de drainagesloot op de onderzoekslocatie stroomafwaarts te dempen zodat de amfibieën zich naar de grote watergang kunnen verplaatsen.

6 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Tonnaer een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de Plan Akkerwinde te Scherpenzeel.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging

Voorgenomen ingreep

De initiatiefnemer is voornemens om ter plaatse van de agrarische landbouwgrond circa 150 woningen te bouwen. Ten behoeve van de geplande woningbouw worden de agrarische gronden bouwrijp gemaakt en worden mogelijk groenstructuren verwijderd en drainagesloten gedempt.

Functie onderzoekslocatie voor beschermde diersoorten

De onderzoekslocatie heeft geen functie voor streng beschermde diersoorten. Wel heeft de onderzoekslocatie een functie voor algemene amfibieën en grondgebonden zoogdieren. Voor deze soorten geldt echter een algemene vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Tevens kunnen algemene broedvogels tot broeden komen in de groenstrook.

Conclusie

Vervolgstappen ten opzichte van streng beschermde soorten is niet aan de orde. Wel dient te allen tijde rekening gehouden te worden met de zorgplicht en wordt geadviseerd het groen buiten het broedseizoen te verwijderen.

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kun oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Flora- en faunawet is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Flora- en faunawet een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Flora- en faunawet. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Flora- en faunawet omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

